नगरपरिषदा /महानगरपालिकांनी महिलांसंदर्भात कराजयाची कार्यवाही

## महाराष्ट्र शासन

## नगर विकास विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक :संकीर्ण १०/२०००/११६२/प्रक.२७८/नवि-२७ मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२,

दिनांक: ८ डिनेंबर, २०००

- पहा: १) शासन पत्र क्रमांक इएसटी २१९५/२८६४/नवि-३/आस्था/, दिनांक २४.७.१९९५
  - २) शासन निर्णय क्रमांक जीईएन-१०९३/११९८/निब-१४, दिनांक १४ जुलै, १९९३
  - ३) शासन पत्र क्रमांक जीईएन १०९३/३२५/प्रक्र.२४/निव-३२, दिनांक १७ एप्रिल, १९९३

परिण्यकः र राज्य शासनाने महिलांचे कल्याणासंदर्भात विविध आदेश निर्गमित केले आहेत व या आदेशाची अंमलबजावणी करण्यासाठी ते नगरपरिषदा / महानगरपालिकाना पाठिवले जातात. असे असुनही बहुतांशी नगरपालिका / महानगरपालिकांकडून शासन आदेशाचे योग्य प्रकारे अनुपालन होत नाही असे नागपूर महानगरपालिकेसंदर्भात राज्य विधानमंडळाच्या महिलांचे हक्क व कल्याण समितीच्या बैठकीदरम्यान निदर्शनास आले. सदरहू समितीने महानगरपालिका व नगरपालिका यांना सूचना देण्याचे आदेशित केले आहे व त्या अनुषंगाने राज्यातील नगरपरिषदा व महानगरपालिका यांना पुढीलप्रमाणे सूचना देण्यात येत आहे:-

- **१)** ३०% जागा महिलांसाठी आरक्षित करण्याबाबत शासनाने यापूर्वीच आदेश काढलेले आहेत. त्याप्रमाणे सर्व महानगरपालिकांनी सेवाप्रवेशाच्या नियमांमध्ये दुरुस्ती करावी व त्याला शासनाची मान्यता ध्यावी.
- २) ३०% महिलाच्या भरतीसंदर्भात शासनाने १९९५ साली आदेश काढलेले आहेत व त्याबाबत नगर विकास विभागाकडे नियतकालिक अहवाल पाठविण्याबाबत सूचनाही दिल्या आहेत. महानगरपालिकासंदर्भात दर तिमाही अखेर अहवाल आयुक्त, महानगरपालिका यांनी प्रधान सचिव - २ ( नगर विकास ) यांना सादर करावा.
- ३) मिहिला व बाल कल्याण योजनांसाठी ५ % अंदाजपत्रकीय रक्कम उपलब्ध करुन द्यावी. यान्यवा शासनाने दिनांक १४.७.१९९३ रोजी आदेश काढलेले आहेत. त्याची अंमलबजावणा प्रत्येक महानगरपालिकेने न चुकता करावी.

- ४) प्रत्येक महानगरपालिकेत महिला व बालकल्याण विभागासाठी अधिका-याचे स्वतंत्र पद अस्तित्वात नाही महानगरपालिकांकडील अधिकारी व कर्मचारी यांचे विनियोजन करुन, महिला व बालकल्याण विभागासाठी स्वतंत्र अधिकारी व कक्ष निर्माण करण्यात यावा त्यात आवश्यक तेवढे कर्मचारी देण्यात यावेत.
- ५) महानगरपालिकेत लागणा-या खडू, झाडू, डस्टर, पिना , फाईल्स इत्यादी दैनंदिन आवश्यक वस्तूंसाठी महिला संघटना व महिला संस्थांना ५०% काम देण्यात यावे. यासाठी कामधेनू योजना व सुवर्ण जयंती शहरी रोजगार योजना यांच्या माध्यमातून महिलांच्या गटांना प्रशिक्षण देऊन, त्यांनी उत्पादित केलेला माल महानगरपालिकांनी स्वतःच्या उपयोगासाठी खरेदी करावा. २००१-२००२ या वर्षाच्या अंदाजपत्रकाचे व वरील वस्तूंच्या खरेदीचे नियोजन आतापासूनच सुरु करण्यात यावे. म्हणजे प्रशिक्षण इत्यादी संपवून एप्रिल, २००१ मध्ये ५०% वस्तूंची खरेदी महिला संघटना /महिला संस्थांमार्फत करता येईल.
- ६) सर्व महानगरपालिका व नगरपालिका यांनी, महिला नगरसेविकांसाठी स्वतंत्र कक्ष पुरविण्याची व्यवस्था करावी. महिला व बालकल्याण विभागाच्या सभापती व अधिकारी यांची वाहने पोलीस किंवा अन्य खात्यांना देतांना महानगरपालिकेतर्फ अग्रक्रमाने देण्यात येतात, ही प्रथा बंद करावी.

वरील सूचनांचे महानगरपालिकां / नगरपरिषदांनी काटेकोरपणे पालन करावे व अनुपालन अहवाल शासनास पाठवावाः

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नांवाने,

Chin Fris

( पां.वि.घाडगे ) उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

## प्रतः

- १) प्रधान सचिव, महिला व बाल कल्याण विभाग, नवीन प्रशासकीय भवन, मंत्रालयासमोर, मुंबई
- २) आयुक्त, महिला व वाल कल्याण, पुणे
- ३) आयुक्त, सर्व महानगरपालिका
- ४) संचालक, नगरपालिका प्रशासन संचालनालय, वांद्रे, मुंबई
- ५) विभागातील सर्व कार्यासने.